

ข่าวเดือนการระบาดศัตรูพืชประจำสัปดาห์

กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย กรมส่งเสริมการเกษตร

ปีที่ ๑๘ ฉบับที่ ๒๓ ประจำวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๓

โรครากเน่าโคนเน่าทุเรียน

เดือนเกษตรกรชาวสวนทุเรียนในทุกแห่งปลูกของประเทศไทย โดยเฉพาะแหล่งปลูกทุเรียนในภาคตะวันออก และภาคใต้ให้เฝ้าระวังการระบาดของโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียน เนื่องจากเริ่มพบการเข้าทำลายของโรครากเน่าโคนเน่าในหลายพื้นที่ และด้วยสภาพอากาศในช่วงนี้มีฝนตกอย่างต่อเนื่อง มีความชื้นสูง ดินชื้นแฉะตลอดเวลา ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการเข้าทำลายของโรครากเน่าโคนเน่าซึ่งมีเชื้อราเป็นสาเหตุ ดังนั้น ขอให้เกษตรกรชาวสวนทุเรียนสำรวจสวนอย่างสม่ำเสมอ หากพบอาการของโรคให้รีบแจ้งสำนักงานเกษตรอำเภอ หรือสำนักงานเกษตรจังหวัดเพื่อกำหนดแนวทางการควบคุม และดำเนินการป้องกันกำจัดทันที

เชื้อสาเหตุ : เชื้อรา *Phytophthora palmivora*

ลักษณะอาการ

เชื้อราสาเหตุสามารถเข้าทำลายได้ทุกส่วนของต้น ได้แก่ ใบ กิ่ง ลำต้น ดอก ผล และระบบราก อีกทั้งราจะอาศัยอยู่ในดินด้วย อาการส่วนบนของต้นทุเรียนที่เป็นโรคใบปลายกิ่งสีซีด เที่ยวลู่ลงใบด้านสลด และไม่เป็นมัน ใบเริ่มมีสีเหลืองและร่วง เมื่อขุดดูที่รากฝอยจะเปื่อยยุ่ย มีสีน้ำตาล และหลุดง่าย หากเป็นรุนแรงจะเน่าลามไปยังรากแขนงและโคนต้น ทำให้ต้นโทรมและยืนต้นตาย บริเวณกิ่ง ลำต้น โคนต้นเน่า เริ่มแรกใบเหลืองบางกิ่ง จะเห็นคล้ายคราบน้ำบนผิวเปลือก ช่วงอากาศแห้งถ้าใช้มีดถากบริเวณคราบน้ำจะพบเนื้อเยื่อเปลือกและเนื้อไม้เป็นแผลสีน้ำตาล และแผลลุกลามขยายใหญ่จนรอบโคนต้น ทำให้ใบร่วงจนหมดต้นและยืนต้นแห้งตาย ใบเน่า ใบจะดำตายนิ่งคล้ายถูกน้ำร้อนลวก และใบไหม้แห้งคาต้นอย่างรวดเร็ว

การแพร่กระจาย

เชื้อราสาเหตุโรคถูกชะล้างโดยน้ำฝนและไหลตามกระแสน้ำ หรือเชื้อราถูกพัดพาโดยกระแสลม หรือเชื้อราอาจติดไปกับดิน น้ำ ซากหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของพืชที่เป็นโรค จะพบมากในช่วงฝนตกรุนแรงต่อเนื่องหลายวัน

กรมส่งเสริมการเกษตร แนะนำวิธีการป้องกันกำจัด ดังนี้

๑. สำรวจสวนผลไม้อย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง
๒. บำรุงต้นให้สมบูรณ์แข็งแรง
๓. ปรับปรุงสภาพดิน โดยใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ทำร่องระบายน้ำในสวนที่เป็นพื้นที่ต่ำ เพื่อป้องกันน้ำขังภายในสวน
๔. ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาหว่านในพื้นที่รัศมีทรงพุ่มที่มีรากฝอยอยู่ หรือใช้รองก้นหลุมก่อนปลูก

หากพบอาการของโรคในเบื้องต้น

๕. ตัดแต่งกิ่ง หรือลำต้นที่เป็นโรคไปเผาทำลายนอกแปลงปลูก
๖. ฉีดด้วยสารฟอสฟอนิก แอซิด ๔๐% เอสแอล ผสมน้ำสะอาด อัตรา ๑ : ๑ ใส่กระบอกฉีดยาฉีดเข้าลำต้นหรือกิ่งในบริเวณตรงข้ามอาการของโรค หรือส่วนที่เป็นเนื้อไม้ดีใกล้บริเวณที่เป็นโรค อัตรา ๒๐ มิลลิลิตร ต่อต้น ทุก ๓๐ วัน
๗. พ่นให้ทั่วทรงพุ่มด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืชฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม ๘๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๓๐ - ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นทุก ๗ วัน ใช้สลับกับสารเมทาแลกซิล ๒๕% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๓๐ - ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

กรณีโรคเข้าทำลายไม่รุนแรง

๘. ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาหว่านสวนผสมเชื้อสดให้ทั่วบริเวณใต้ทรงพุ่มจนถึงรอบชายพุ่ม อัตรา ๕๐ - ๑๐๐ กรัมต่อตารางเมตร
๙. ใช้เชื้อแบคทีเรียบาซิลลัส ซับทีลิส ฉีดเข้าในโคนต้นทุเรียนอัตรา ๒๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ มิลลิลิตร ต้นละ ๓ จุด ๑ ครั้ง

๑๐. จากนั้นลอกเปลือกต้นทุเรียนบริเวณที่เป็นโรคออกแล้วทาด้วยผงเชื้อแบคทีเรียบาซิลลัส ซับทีลิส อัตรา ๑ กิโลกรัม ต่อน้ำ ๑ ลิตร โดยจะต้องผสมสารจับใบ อัตรา ๕ ซีซี ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร และราดดินบริเวณโคนต้นด้วยผงเชื้อ อัตรา ๒๐๐ กรัม ต่อน้ำ ๒ ลิตร ต่อต้น โดยลอกเปลือกและราดดินซ้ำ รวม ๔ ครั้ง

กรณีโรคเข้าทำลายรุนแรง

๑๑. ให้ชุดผิวเปลือกบริเวณที่เป็นโรคออกแล้วทาด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช ทุก ๗ วัน จนกว่าแผลจะแห้ง ดังนี้

- ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม ๘๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๘๐ - ๑๐๐ กรัมต่อน้ำ ๑ ลิตร หรือ
- สารเมทาแลกซิล ๒๕% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๕๐ - ๖๐ กรัม ต่อน้ำ ๑ ลิตร หรือ
- สารเมทาแลกซิล+แมนโคเซบ ๖๕% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๑๐๐ กรัม ต่อน้ำ ๑ ลิตร

๑๒. หากพบใบเหลืองทั้งต้น ให้ราดดินด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช ดังนี้
- ฟอสฟิธิล-อะลูมิเนียม ๘๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๓๐ - ๕๐ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ
  - สารเมทาแลกซิล ๒๕% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๓๐ - ๕๐ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร โดยรวมกับการใช้ฟอสโฟนิค แอซิด ๔๐% เอสแอล ผสมน้ำสะอาด อัตรา ๑ : ๑ ใส่กระบอกฉีดยาแล้วฉีดเข้าลำต้น
๑๓. ถ้าพบกิ่งแห้งที่มีรอยเจาะทำลายของมอด ให้ตัดไปเผาไฟทิ้ง

ที่มา : ๑. กรมวิชาการเกษตร

๒. สำนักพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร

๓. https://www.technologychaoban.com/agricultural-technology/article_35761

ที่ปรึกษา : นางสาวสุมนา สิมาสถัญญ์ ผู้อำนวยการกลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดศัตรูพืช

เรียบเรียงโดย : นางสาวเบญจมาภรณ์ ชุ่มจิตร์ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดศัตรูพืช กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

เมื่อตากเปลือกจะพบว่าเปลือกเน่ามีเนื้อไม้เป็นสีน้ำตาล

แผลจุดสีน้ำตาลอ่อน ฉ่ำน้ำ และเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลดำ เส้นใบมีสีน้ำตาลดำ

จุดฉ่ำน้ำสีน้ำตาล และมีน้ำเยิ้มออกมา